

vår 2011

Agblé

nyhetsbrev

Pojken på bilden heter Barnaby och är son till Garkodzo som bor i byn Dunyo. Garkodzo är engagerad i byns kaffeprojekt "Cafe Kuma".

Romaner med togotema översatta av gammal togoresenär

Jag heter Susanne Ljung Adriansson och gick kursen i Molkom 1987/88, och jag har nyligen översatt två böcker av Bene Batako, som ursprungligen kommer från Niamtougou i norra Togo, men som bor i Sverige sedan 1990-talet. Han skrev först La croisée des chemins som kom ut i Frankrike 2007 och översattes av mig till svenska förra året, med titeln Korsade vägar. Och nu har jag översatt hans andra roman, Aicha, som utkommer till hösten. Handlingen i Aicha utspelas i en liten muslimsk by i norra Togo där förändringens vindar sveper in och får många bybor att ifrågasätta gamla sedvänjor och traditioner. Boken tar upp många typiska landsbygdsproblem, som utflyttning av ungdomar, torka och vattenbrist, brist på modern sjukvård, och kvinnlig omskärelse. Handlingen i Korsade vägar utspelas både i Sverige och Togo, men då i en välbestämd urban miljö i Lomé. Den beskriver kärlekshistorien mellan en svensk kvinna och en togolesisk man och de komplikationer som kan uppstå. Bene Batakos

Jag tycker det är roligt att kunna upprätthålla kontakten med Togo på det här sättet, och kunna hjälpa till att sprida litteratur om landet.

böcker ges ut av det lilla förlaget Megamanus och man kan läsa mer om dem och om författaren på www.megamanus.se.

Det lär inte finnas många böcker på svenska som handlar om Togo, framför allt inte skönlitteratur. Själv har jag förstås många minnen kvar av tiden på CRASE, och jag har skrivit en liten skildring av mina upplevelser där som jag kallar för "Afrika och jag". Den finns dock inte i bokform, däremot finns den utlagd på nätet, på www.poeter.se/viewBook.php?bookId=1566 Bilder som jag och andra tog under vår vistelse på CRASE finns på www.poeter.se/exhibition.php?writerId=13635&exId=3839.

Jag vill passa på att säga att jag tycker det är fantastiskt att Svenska Togoföreningen har lyckats behålla kontinuiteten i sitt engagemang och sitt åtagande i Kuma-Dunyo under hela denna tid och trots att så mycket har hänt sedan starten, och eldsjälarna i styrelsen är verkligen värda en eloge. Själv tycker jag det är roligt att kunna hjälpa till något lite genom att någon gång då och då översätta meddelanden till/från föreningen.

Protokoll årsmöte Svenska Togoföreningen 2010-11-20

Närvarande: Åsa Badel, Håkan Franklin, Ingela Fransson, Lars-Åke Matsson, Margareta Matsson, Eva Nilsson, Annica Olsreck, Inger Raaby, Ann-Marie Svensson, Catarina Svensson, Dag Svensson och Agneta Widegren.

1. Mötet öppnades av Eva.
2. Val av mötesordförande: Inger Raaby.
Val av sekreterare: Åsa Badel
3. Val av justerare: Ingela Fransson och Inger Raaby.
4. Fastställande av röstlängd.
5. Årsmötet konstaterade att mötet är behörigt utlyst enligt stadgarna.
6. Fastställande av dagordning.
7. Verksamhetsberättelse:

Två nummer av Agblé har utkommit och skickats till ca 100 personer. 1 styrelsemöte (per telefon) har hållits. Styrelsen har haft mejlkontakt med Mme Adidja och rektorn på CRASE. Håkan och Ann-Marie har varit i Mora och informerat om CRASE. Hemsidan har uppdaterats löpande. Viktors fotbollslag har skickat ner fotbollsutrustning till distriktet.

8. Ekonomisk rapport gjordes av Ann-Marie, se bilaga. Denna läggs till handlingarna. Årsmötet tackade henne för det jobb hon lägger ned som kassör i föreningen.
9. Revisionsberättelse; inget att anmärka på.
10. Styrelsen beviljades ansvarsfrihet.
11. Beslut om antal styrelseledamöter: 8 varav 5 ordinarie (en av dessa är ordförande) och 3 suppleanter.

12. Val av styrelse:
Ordförande: Eva Nilsson
Ordinarie ledamöter: Åsa Badel, Håkan Franklin, Ingela Fransson och Ann-Marie Svensson (kassör).
Suppleanter: Rainer Hielle, Margareta Matsson, en representant för internationella kommittén på Mora folkhögskola.
13. Val av revisorer: Staffan Eklöf och Björn Eriksson
14. Val av valberedning: Catarina Svensson och Agneta Widegren.
15. Inga förslag från styrelsen
16. Inga förslag från medlemmar.
17. Övriga frågor:
Årsmötet beslutade att skapa ett fotogalleri med medlemmars bilder från Togo, på hemsidan.

Även Håkans PowerPoint-presentation ska läggas ut på hemsidan.

Årsmötet är intresserade av att ta del av hur verksamheten på CRASE fungerar nu och beslutande att Eva skriver ett brev till rektorn med följande frågor: Vem är ny sylvare på skolan och hur fungerar det?, Hur är det i ateljéerna?, Hur många bor på internatet?, Hur fungerar de nya aktiviteterna (som skapats för att ge de lärare so har få elever nya arbetsuppgifter)?

Årsmötet beslutade att uppmärksamma M Blu's bortgång genom att Håkan skriver en text som publiceras i Agblé. Stort Tack till Ingela för god mat och att du åter igen stod för lokal för årsmötet.

M BLU KOSIKUMA till minne.

Den för alla i svenska Togoföreningen så välbekante Monsieur Blu har dött. Hans fullständiga namn var M Blu Pierre Kosikuma. Han blev 84 år. Som namnet Kosikuma indikerar föddes han en söndag med en äldre bror som också fötts på en söndag. Kosi är namnet på de pojkar som fötts på en söndag och tillägget kuma står för den yngre.

M Blu växte upp i byn Bala som ligger högst upp på högplatån Kuma med en fantastisk utsikt ned mot slätten i Ghana. Där är luften hög och frisk vilket gjort att vi nordbor som varit i trakten särskilt uppskattat att komma dit. Ett annat skäl är att när man lärt känna människor i byn Kuma Dunyo och ska hälsa på deras släktingar har man anledning att ta sig till Bala.

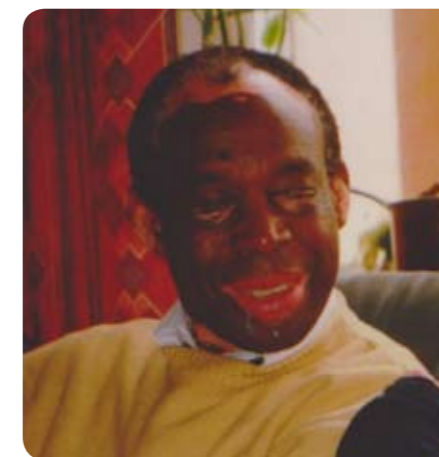
Byn Kuma Dunyo bildades 1960 efter en schism mellan olika familjer i Bala som ledde till att de inte kunde fortsätta att leva tillsammans i samma by. Orsaken till konflikten var att de stödde olika presidentkandidater i samband med befrielsen från Frankrike. Byn Adamé sympatiserade med minoriteten i Bala som hamnat i konflikt med de övriga byborna och upplät mark för bildandet av byn Kuma Dunyo. En av de familjer som lämnade Bala för Dunyo var familjen Blu. Vid det laget hade Blu Kosikuma redan lämnat Kuma för att studera och arbeta sig upp i oljebolaget Total. Han var verksam i företaget i Nigeria i många år innan han blev VD för Totals hela verksamhet i Togo.

M Blu var en bildad och dynamisk person som växlade ledigt mellan franska och engelska när han kommunicerade med oss i svenska Togoföreningen. Denna känsla för de båda språken kan ha sin källa i det faktum att byn Bala ligger till hälften i Togo som har franska som skolspråk och Ghana som har engelska som sitt skolspråk. Bala kan på ett konkret sätt symbolisera den okänslighet med vilken nationsgränser i Afrika drogs upp i europeiska fredskonferenser. Bygatan i Bala beslutades att utgöra gräns mellan Togo och Ghana i Versaillesfreden 1918 utan att byborna själva fick säga ett knyst i frågan.

Osämjan mellan familjerna i Bala märks inte längre, så till M Blus begravning i Kuma Dunyo den 31/7 2010 kom släktherepresentanter både från Bala och Dunyo. Madam Blu tillhör en släkt som fortfarande bor i Bala så deras äktenskap kan ses som en del av vardagslivets försonande svalka i heta politiska konflikter.

Första gången som vi fick kontakt med M Blu var vid Molkomsgruppens besök där 1984. Genast fattade M Blu tycke för Mats Matsson som ledde den svenska folkhögskolegruppen

som var i Togo vid det tillfället. Mats envisa och systematiska arbete för att stödja folkbildningscentret CRASE i Kuma Dunyo och för att skapa möten mellan svenska och togolesiska ungdomar imponerade stort på M Blu. Man kan säga att Mats inspirerade M Blu att bli vår kontaktperson gentemot SIDA för att kunna få bidrag till att bygga elevhem och nya skolbyggnader på CRASE. När jag 1986 var med Mats i Togo och vi träffade M Blu och Mats överlämnade några nummer av tidningen AGBLÉ och en T-tröja med ett tryck som illustrerade samarbetet mellan CRASE och Molkoms folkhögskola utbrast M Blu: "Hur kommer det sig att du gör allt detta för oss? Jag ska göra allt för att vara med och underlätta för er och för oss att skapa goda förutsättningar för CRASE och få ett livskraftigt utbyte mellan er och oss".

Resultatet vet vi. 1990 stod ett fint nytt elevhem färdigt som M Blu administrerat bygget av. Till det kom en ny rund samlingslokal, en ny vävateljé, renoverad rektorsbostad, nytt elevkök, dusch och "dusch"-byggnad, vattencistern vid elevhemmet för uppsamling av regnvatten mm. Detta hade inte varit möjligt i Togos korrupta administration om vi inte haft M Blu som spindeln i nätet. Han var alltid 100% pålitlig och hade många nyttiga kontakter både lokalt och nationellt.

M Blu blev också den som gjorde praktikantutbytet mellan Molkoms folkhögskola och CRASE möjligt. Gunnar Schotte, som då var direktör på Wermlandsbanken, ordnade så att vi fick ekonomiska förutsättningar att bjuda in 2 stipendiater per år. Varje år i 16 år kom det 2 ungdomar från CRASE till Molkom för att vara med i förberedelserna av den grupp som på vårterminen skulle tillbringa 3 månader på CRASE. M Blu utrustade stipendiaterna med resväska, kläder och resedokument. Gunnar Schotte och M Blu fick tillfälle att ses

och lära känna varandra i Karlstad. Vid tre tillfällen besökte M Blu Sverige och Molkom. Han bodde då hemma hos familjen Matsson och kom att bli en riktigt personlig vän till Mats. En av gångerna var både han och Mats konvalescenter. Mats efter en bilolycka och M Blu efter operationen av sin rygg. När vi det året hade den traditionella vandringen mellan Molkom och Brattforsheden med elevgruppen kunde Mats inte gå med oss, men på kvällen kom han och M Blu till lägerplatsen och åt nävgröt med fläsk och lingon tillsammans med oss andra.

M Blu tyckte om att se världen och reste en hel del. Han tyckte att han ingenstans kom livet så nära som när han hälsade på i Sverige. Han och Mats brukade t ex ta en fika på RIA i Karlstad tillsammans med ortens uteliggare. Knappast en miljö som turister finner i vanliga fall.

I Byn Dunyo var M Blu naturligtvis en mycket högt respekterad man. Det var dock inte helt konfliktfritt. M Blu ville inte i sin hemby sticka ut för mycket och stoltsera med sin rikedom. Han byggde sig ett hus som anslöt på ett diskret sätt till övrig bebyggelse, utan mur och lyxig utrustning. Möjligen hade byborna förväntningar på att han skulle sprida sina pengar mer i byn och anställa folk för olika sysslor. Så gjorde t ex M Nyamedzosse som hade en hög befattning i det statliga inköpsmonopolet för kaffe och kakao. Han byggde sig ett storstilat palatsliknande hus mellan Dunyo och CRASE med egen elgenerator som fick stället att flöda av ljus från lysrör. Där fanns personal som såg till hus och trädgård vid hans frånvaro.

M Blu ville visa att det inte finns någon genväg till framgång utan att det krävde hårt arbete. Jag uppfattade det som en respekt för byborna och en tro på allas förmåga att skapa sig goda livsförutsättningar utan att leva på andras nådegåvor. Jag tror också att denna inställning hos M Blu var orsaken till att han så fattade tycke för Mats Matsson och de kom att bli så goda vänner. Mats hävdade ju hela tiden att vårt engagemang var ett utbyte där vi hade lika mycket att lära oss om livsvillkoren i Togo och den orättvisa världsordningen som de hade att lära sig av oss.

M Blu lämnar oss i saknad och tacksamhet över att hans arbete med utbytet mellan CRASE och Molkoms folkhögskola och för utvecklandet av CRASE burit så riklig frukt.

Håkan Franklin
Karlstad den 22 november 2010

Mejla till föreningen

Har du någon idé, tanke, åsikt eller fundering? Står det fel i adressen på kuvertet till dig? Vad det än är så kan du lätt kontakta styrelsen via föreningens hemsida: kontakt@svenskatogoforeningen.se (eller till: evanilson@hotmail.com). Har du någonting som du vill ha med i ett nummer av Agble? Ett minnesvärt foto från skolan, en liten text om ditt besök i Togo eller en bild från en insamling till Svenska Togoföreningen så skicka det gärna till någon av mejladresserna!

Finansiell rapport och nyårshälsning från CRASE

Nu är året 2010 till ända och vi vill tacka er hjärtligt för allt som Svenska Togoföreningen gjort för oss och fortsätter att göra. Vi är mycket tacksamma för det. Jag vill passa på att önska er alla ett gott nytt 2011. Vi hoppas på framgång i allt ni tar er för och att vårt samarbete ska bli ännu bättre. Här nedan redovisas utbetalningarna av löner och pensioner för andra halvåret 2010.

Influtet till kontot totalt: 1.437.200 F

Agbekponou	271.900
Adidja	280900
Fili	17000
Alagbo	9000
TOTAL PENSION:	578.800

SALAIRES

Edoh Afi	43.160 x 6 =	258.960
Kotor Richard	42.280 x 6 =	253.680
Nassou Laurent	38280 x 6 =	229.680
TOTAL SALAIRES:		742.320

Charges postales	18.000
Charges d'opération bancaires	37.000
Agios et tenue de compte	30.000

MONTANT DISPONIBLE 31.000

Mme la trésorière, tous les salaires sont versés aux ayant droit selon vos recommandations. Je tiens une fois encore à vous témoigner mes remerciements et toutes ma reconnaissance. Veuillez transmettre à tous, ces remerciements.

NOMEDZI, Comptable du CRASE de Kuma-Dunyo

Årsredovisning

för perioden 1/10 2009 - 30/9 2010

Balansräkning 30/9 2010

Tillgångar: Postgiro 80 156

Kassa	192
Summa tillgångar	80 348

Eget kapital

Ing balans 1/10 2009	66 491
Årets överskott	13 857
Summa eget kapital	80 348

Resultaträkning 1/10 2009 - 30/9 2010

Intäkter	Föregående år	Innevarande år
Insamlade medel	47 794	58 650
Summa intäkter	47 794	58 650

Kostnader

Bidrag löner och pensioner CRASE	47 159	44 078
Underhåll byggnader, ateljéer	0	0
Information AGBLE, hemsida	0	205
Administrationskostnader	1 772	510
Medlemsavgift FN	0	0
Utgifter stipendiaterna	0	0
Sjukförsäkringskonto	0	0
Summa kostnader	48 931	44 793
Överskott	-1 137	13 857

Gåvoredovisning

1 juli 2010 - 31 mars 2011

Agneta Widegren, Hässelby	1 200
Alf Brodin, Mölndal	500
Angelica Olofsson, Grillby	200
Ann-Marie Svensson, Säter	1 000
Birgitta Fredriksson, Sollentuna	2 000
Birgitta Svensson, Tråvad	300
Catarina Svensson, Eskilstuna	500
Dag Svensson, Vara	500
Elving o Maj-Lis Falck, Molkom	200
Eva Nilsson, Månstad	1 000
G o K-A Kamperin, Molkom	400
G Hessel, Vällingby	500
Gunilla Forssander Karlsson, Molkom	300
Helmi Franklin, Kista	300
Håkan Franklin, Karlstad	500
Indira Sundvisson, Brunflo	500
Ingela Fransson, Stockholm	900
Joel Zirath, Umeå	200
Karin Bertilsen, Säffle	200
KG Mattsson, Väddö	500
Lars Eriksson, Stockholm	200
Lena Olsson, Vänersborg	500
Lennart Winberg	450
Margareta Matsson, Leksand	900
Per Andersson, Tystberga	200
Solveig Nilsson-Lindberg, Molkom	500
Susanne Lindberg, Kalmar	1 000
Thomas Wallmark, Söderbärke	200
Tua Franklin, Stockholm	500
Ulf o Gunnel Källstedt, Malmköping	200
Valter Franklin, Gävle	600
Viola Johansson, Mora	100
Åke Svensson, Götene	300
Åsa Badel, Spånga	300
Gåva Marianne Franklin 90 år	500
Totalt insamlade medel	18 150

Regelbundna gåvor

Eftersom Svenska Togoföreningen lämnar bidrag till lärarnas löner på CRASE är regelbundna gåvor av mycket stort värde.

Du kan betala in till Svenska Togoföreningen regelbundet om du vill. Om du gör betalningar via Internet så kan du själv registrera en automatisk överföring/stående betalning till Svenska Togoföreningens bankkonto på Nordea, nr 9960-4206738447.

Vi kan dock inte alltid se vem som har betalat in via automatisk överföring, så det är bra om du meddelar oss hur mycket och hur ofta du överför pengar. Meddela detta till kassören Ann-Marie Svensson, tfn 0243-24 20 26 eller e-post ann-marie.svensson@fc.jak.se

Det går också bra att betala till plusgirokonto nr 673844-7.

Ditt bidrag gör nytta!